

ДУК «КАРЭЛІЦКАЯ РАЁННАЯ БІБЛІЯТЭКА»

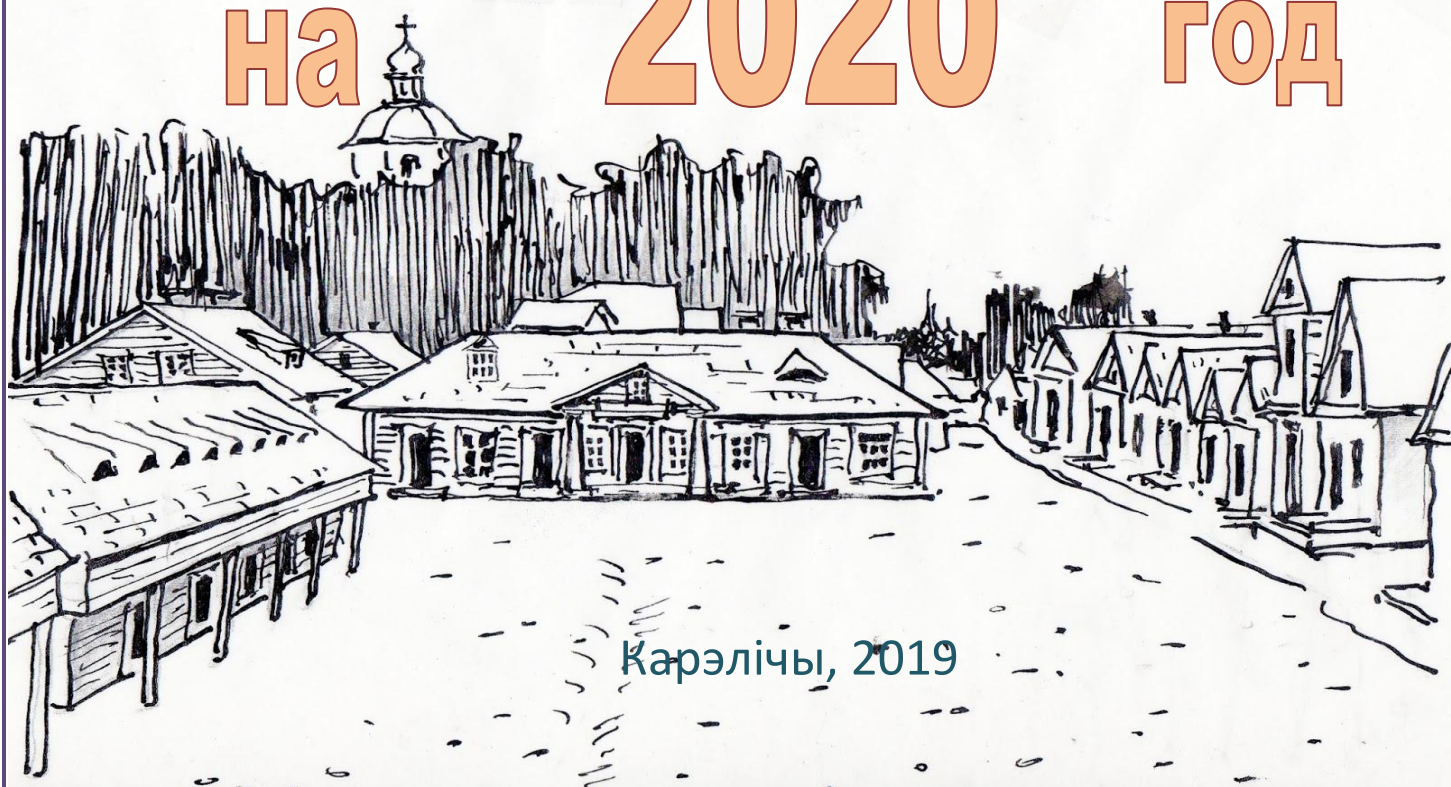
Аддзел абслугоўвання і інфармацыі

Знамянальныя і памятныя даты

краязнаўчага

календара

на 2020 год

Карэлічы, 2019

Прадмова

Краязнаўчы каляндар на 2020 год падрыхтаваны на аснове “Спісаў знакамітых людзей Карэліцкага раёна”, даных архіва Карэліцкага ЗАГСа, краязнаўчай картатэкі Карэліцкай раённай бібліятэкі, фонда Карэліцкага раённага краязнаўчага музея і іншых крыніц.

Адбор юбілейных дат рабіўся ў адпаведнасці са значнасцю для гісторыі, эканомікі і культуры краю.

Дадзенае выданне дапаможа супрацоўнікам бібліятэк і клубаў раёна, музеям у арганізацыі работы, а таксама будзе карысна краязнаўцам і шырокаму колу чытачоў.

У 2020 годзе спаўняецца:

625 гадоў з часу першага ўпамінання ў пісьмовых крыніцах г.п. Карэлічы, цэнтра раёна (1395 г.).

625 гадоў з часу першага ўпамінання ў пісьмовых крыніцах г.п. Мір Карэліцкага раёна (1395 г.).

440 гадоў з дня нараджэння **Маскевіча Самуіла Іванавіча** (1580?, в.Сэрвач – 1642 г.), пісьменніка-мемуарыста, грамацкага і ваеннага дзеяча ВКЛ. У 1617-1618 гг. – дэпутат трыбунальнага суда ад Навагрудскага павета. Пасля 1632-1638 гг. – навагрудскі падваявода.

125 гадоў з дня нараджэння **Логіна Язэпа Калістратавіча** (1895 г., в.Моладава – 1931 г.), беларускага фалькларыста, збіральніка твораў народнай паэзіі, беларускіх народных песень. Скончыў Навагрудскае павятовае вучылішча.

115 гадоў таму назад на Карэліччыне адбываліся масавыя сялянскія выступленні (1905–1907 гг.).

80 гадоў таму назад быў арганізаваны саўгас “Карэлічы” (цяпер, з 03.03.2010 г. – Камунальнае сельскагаспадарчае ўнітарнае прадпрыемства “Племзавод Карэлічы”).

80 гадоў з часу заснавання Карэліцкай раённай бальніцы (1940 г.).

105 гадоў таму назад Карэлічы былі акупаваныя войскамі кайзераўскай Германіі.

75 гадоў з часу заснавання Мірскай гарпасялковай бібліятэкі структурнага падраздзялення ДУК “Карэліцкая раённая бібліятэка” (1945 г.).

225 гадоў таму (1795) Карэлічы у выніку трэцяга падзелу Рэчы Паспалітай увайшлі ў склад Расійскай імперыі.

Студзень

75 гадоў з дня нараджэння **Іпатавай Вольгі Міхайлаўны** (нар. у 1945 г., г.п.Мір), беларускай пісьменніцы (празаік, паэтка, драматург, літаратурны крытык, публіцыст, перакладчык), грамацкага дзеяча, кавалера ордэна “Знак Пашаны”. У 1965-1968 гг. Працавала ў Гродзенскім гаркаме ЛКСМБ. У 1968-1970 гг. – рэдактар Гродзенскай абласной студыі тэлебачання.

75 гадоў з дня нараджэння **Башко Пятра Кузьміча** (1945 г., в.Некрашэвічы – 1993 г.), беларускага гісторыка.

80 гадоў з дня нараджэння **Драко Аляксандра Уладзіміравіча** (нар. ў 1940 г., в.Застадолле), беларускага юрыста. Служыў саветнікам у Афганістане. Узнагароджаны ордэнам Чырвонай Зоркі.

Люты

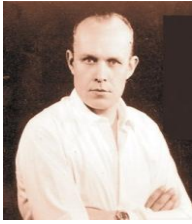
80 гадоў з дня нараджэння **Вадап’янава Паўла Аляксандравіча** (нар. у 1940 г., в.Паланая), беларускага філосафа, экалага, члена-карэспандэнта НАН Беларусі, доктара філасофскіх навук, прафесара, выдатніка адукацыі Беларусі, лаўрэата прэміі акадэмі навук Украіны, Беларусі і Малдовы (1996).

120 гадоў з дня нараджэння **Вільчыцкага Алеся** (Аляксандр Сцяпанавіч) (1900 г., г.п.Мір – 1938 г.), беларускага дзеяча культуры, педагога, рэдактара газеты “Беларуская справа” (Вільня, 1926).

60 гадоў з дня нараджэння **Петрушкевіч Алы Мікалаеўны** (псеўд. Альжбета Кеда) (нар. у 1960 г., в.Шчонова), беларускай пісьменніцы, літаратуразнаўца, крытыка, педагога, лаўрэата прэміі імя А.І. Дубко Гродзенскага аблвыканкама “За творчыя дасягненні ў галіне літаратуры і мастацтва” ў намінацыі “Пісьменнік года” (1999). Настаўнічала ў Карэліцкім і Шчучынскім раёнах. З 1992 г. працавала ў Гродзенскім дзяржаўным універсітэце імя Я.Купалы.

Сакавік

110 гадоў з дня нараджэння **Конюха Пятра Васільевіча** (нар. у 1910 г., в.Турэц – 1994), беларускага опернага спевака (бас), музычнага педагога, дзеяча эміграцыі.

90 гадоў з дня нараджэння **Карповіч Марыі Мікалаеўны** (1930 г., в.Палужжа – 2017), работніка сельскай гаспадаркі, Героя Сацыялістычнай Працы (1966). У 1955-1986 гг. – галоўны аграном калгаса “Звязда” Навагрудскага раёна. Узнагароджана ордэнам Леніна.

Красавік

110 гадоў з дня нараджэння **Кіта Барыса Уладзіміравіча** (1910 – 2018), вучонага ў галіне астранаўтыкі, матэматыка, фізіка, хіміка, акадэміка Міжнароднай акадэміі астранаўтыкі, удзельніка нацыянальна-вызваленчага руху ў Заходняй Беларусі, дзеяча беларускай эміграцыі ў ЗША. З 1918 г. жыў у в.Агароднікі Карэліцкага раёна. Скончыў народную школу ў Карэлічах, Навагрудскую беларускую гімназію, у якой з 1939 г. працаваў дырэктарам. Арганізаваў шэраг беларускіх школ у Заходняй Беларусі.

70 гадоў з дня нараджэння **Громака Валерыя Іванавіча** (нар. у 1950 г., г.п.Мір), беларускага матэматыка, доктара фізіка-матэматычных навук, прафесара.

Май

120 гадоў з дня нараджэння **Жылкі Уладзіміра Адамавіча** (1900-1933 гг.), беларускага паэта, перакладчыка, крытыка, публіцыста. У 1914 г. скончыў гарадское вучылішча ў г.п.Мір Карэліцкага раёна. У 1920 г. жыў у в.Падлессе Слонімскага раёна.

125 гадоў з дня нараджэння **Адлера Шауля Аарона** (нар. у 1895 г., г.п.Карэлічы – 1966 г.), ізраільскага вучонага ў галіне паразіталогіі і трапічнай медыцыны, прафесара, кавалера ордэна Брытанскай імперыі. З 1928 г. працаваў прафесарам і дырэктарам Інстытута паразіталогіі пры Яўрэйскім універсітэце ў Іерусаліме.

65 гадоў з дня нараджэння **Шуглі Мікалая Мікалаевіча** (нар. у 1955 г., в.Літараўшчына), беларускага вучонага ў галіне аграхіміі і радыёэкалогіі.

Чэрвень

150 гадоў з дня нараджэння **Лазінскага Зыгмунта** (1870 г., в.Барацін Карэліцкага раёна – 1932г.), польскага і беларускага грамадска-культурнага дзеяча, рымска-каталіцкага царкоўнага дзеяча, біскупа Мінскага і Пінскага.

140 гадоў з дня нараджэння **Барысевіча Аляксея Іванавіча** (1880 г., в.Саленікі Карэліцкага раёна – 1953 г.), беларускага вынаходніка-самавука, які ўдзельнічаў у вырабе першых (залатых) зорак Крамля ў Маскве, стаханаўца, Героя Працы (1934 г.). Працаваў у Цэнтральным аэрагідродынамічным інстытуце імя М.Я. Жукоўскага ў Маскве.

Ліпень

95 гадоў з дня нараджэння **Богуша Андрэя Аляксандравіча** (нар. у 1925 г., г.п.Карэлічы – 2009 г.), кандыдата беларускага вучонага ў галіне тэарэтычнай фізікі, члена-карэспандэнта НАН Беларусі, доктара фізіка-матэматычных навук, прафесара, лаўрэата Дзяржаўнай прэміі Беларусі.

Жнівень

90 гадоў з дня нараджэння **Кур'янкі Мікалая Іванавіча** (нар. у 1930 г., в.Турэц), беларускага лінгвіста, псіхолога, педагога.

85 гадоў з дня нараджэння **Забайскага Міхаіла Цімафеевіча** (нар. у 1935 г., в.Турэц), беларускага вучонага ў галіне тэхналогіі машынабудавання, заслужанага работніка прамысловасці Беларусі.

80 гадоў з дня нараджэння **Орды Таццяны Рыгораўны** (нар. у 1940 г., в.Горная Рута), перадавіка сельскай гаспадаркі, Героя Сацыялістычнай Працы (1966 г.). З 1955 г. працавала ў калгасе імя Чапаева Карэліцкага раёна, у 1959-1992 гг. – на ферме племзавода “Карэлічы”.

65 гадоў з дня нараджэння **Яцэвіча Мікалая Аляксандравіча** (нар. у 1955 г., в.Сімакава), беларускага бібліятэказнаўца, педагога.

75 гадоў з дня нараджэння **Рахманько Яўгена Міхайлавіча** (нар. у 1945 г., в.Заполле), беларускага хіміка-аналітыка, доктара хімічных навук, прафесара.

45 гадоў з дня адкрыцця Карэліцкага прафесійна-тэхнічнага вучылішча будаўнікоў №125 (14 жніўня 1975 г.) (з 4 жніўня 2010 г. – УА “Карэліцкі дзяржаўны будаўнічы прафесійны ліцэй”).

Верасень

90 гадоў з дня нараджэння **Богуша Аляксандра Уладзіміравіча** (1930 г., в.Вялікая Мядзвядка - 2018), беларускага журналіста, краязнаўца, заслужанага работніка культуры Беларусі. У 1964-1969 гг. працаваў рэдактарам лідскай раённай газеты “Уперад”. З 1971 г. – галоўным рэдактарам абласной газеты “Гродзенская праўда”. Узнагароджаны ордэнам Працоўнага Чырвонага Сцяга, ордэнам “Знак Пашаны”.

85 гадоў з дня нараджэння беларускага вучонага ў галіне будаўніцтва аўтамабільных дарог, прамысловага транспарту, доктара тэхнічных навук, прафесара, заслужанага работніка адукацыі Беларусі **Вырко Мікалая Паўлавіча** (нар. у 1935 г., в.Краснае).

80 гадоў з дня нараджэння **Бусько Міколы** (Мікалай Іосіфавіч; нар. у 1940 г., в.Пагарэлка), беларускага пісьменніка (паэт, публіцыст, перакладчык), мастака, краязнаўца, лаўрэата літаратурнай прэміі імя У.Калесніка (2013). Скончыў СШ у в.Турэц.

100 гадоў з дня нараджэння **Крамко Яўгена Ігнатавіча** (нар. у 1920г., в.Беражна - 1999г.), беларускага пісьменніка (празаік, публіцыст).

Кастрычнік

115 гадоў з дня нараджэння **Кучынскага Эдуарда** (нар. у 1905 г., в.Варонча – 1958 г.), беларускага і польскага мастака-графіка, мастацкага педагога.

95 гадоў з дня нараджэння **Мірачыцкага Льва Паўлавіча** (нар. у 1925 г., в.Баяры – 2002 г.), беларускага гісторыка-славіста, культуролога, публіцыста, літаратара.

Лістапад

80 гадоў з часу ўтварэння **Карэліцкага раёна** (1940 г.).

100 гадоў з дня нараджэння **Карачан Евы Раманаўны** (нар. у 1920 г., в.Вірышча – 2000 г.), работніка сельскай гаспадаркі, ільнавода, Героя Сацыялістычнай працы (1958). У 1947-1976 гг. працавала ў калгасе “Новае жыццё” Карэліцкага раёна. Узнагароджана ордэнам Леніна, ордэнам Кастрычніцкай Рэвалюцыі, ордэнам Працоўнага Чырвонага Сцяга.

Снежань

315 гадоў назад **Пётр I** наведаў **Карэлічы** (21 снежня 1705 г.).

20 гадоў з часу ўключэння “**Замкавага комплексу “Мір”** у Спіс Сусветнай культурнай спадчыны ЮНЭСКО (2000 г.).

Складальнік: Макарыч А.У.

Адказы за выпуск: Арцюх Л.К.

Камп'ютэрны набор і вёрстка: Макарыч А.У.

Падпісана да друку: 09.12.2019г.

Наклад: 15 асобнікаў

Надрукавана на ксераксе ДУК “Карэліцкая раённая бібліятэка”

231430, г.п.Карэлічы, пл. 17 Верасня, 8.